

STATUTUL BISERICII REFORMATE DIN ROMÂNIA

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Biserica Reformată din România face parte din Biserica Sfântă Apostolică a lui Isus Hristos. Biserica este trupul lui Hristos. În baza întregii Sfinte Scripturi, ca expresie a credinței sale, își însușește Crezul Niceo-Constantinopolitan, Crezul Apostolic, Confesiunea a doua Helvetică (1566) și Catehismul Heidelbergian (1563). Biserica Reformată din România, în evoluția sa istorică, a purtat următoarele denumiri: „Evangelico Reformata, vulgo Calviniana”, „Helvét Hitvallású Evangéliumi Református Egyház” (Biserica Evanghelică Reformată de Confesiune Helvetică), „Református Egyház” (Biserica Reformată) și Cultul Reformat Calvin.

(2) Biserica Reformată din România, prin identitatea principiilor de bază ale confesiunii sale, formează o unitate sinodală cu toate bisericile reformate de limbă maghiară, comunitate de credință, sufletească și de iubire cu toate bisericile reformate din lume. În comunitatea Sfintei Biserici creștine universale promovează relații ecumenice.

ART. 2

Menirea Bisericii Reformate din România este de a propovădui Cuvântul lui Dumnezeu în concordanță cu Sfânta Scriptură și confesiunile însușite, împărtășirea sacramentelor (botez, cuminicătură), exercitarea disciplinei bisericești, a educației creștine, a misiunii și diaconiei creștine, în vederea menținerii unității de credință și păcii în rândul credincioșilor bisericii reformate.

ART. 3

Membrii Bisericii Reformate din România sunt cei care au fost botezați, se consideră de religie reformată în fața autorităților bisericești și publice,

sunt membri înregistrați ai unei parohii reformată – de oriunde din lume – și își însușesc confesiunile și legile bisericii reformată.

ART. 4

(1) În Biserica Reformată din România limba folosită la serviciile divine și în administrația internă este limba maghiară.

(2) Evidența financiar-contabilă se ține conform *Legii nr. 489/2006* privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.

ART. 5

(1) Biserica Reformată din România recunoaște și respectă Constituția și legile României.

(2) Biserica Reformată din România, în organizarea, legiferarea, guvernarea, supravegherea și în aplicarea disciplinei interne, este autonomă și independentă. Autonomia ei este garantată de Constituția României.

CAP. II

Structura organizatorică

ART. 6

(1) Biserica Reformată din România este constituită din comunități parohiale.

(2) Parohia este comunitatea organizată a membrilor bisericii de pe un teritoriu delimitat, în scopul asigurării serviciilor divine și a celorlalte activități religioase, conform legilor interne și confesiunilor însușite.

(3) În vederea guvernării, organizării, supravegherii, respectiv aplicării disciplinei, mai multe parohii formează protopopiate, mai multe protopopiate formează eparhii, iar eparhiile formează Biserica Reformată din România.

(4) Biserica Reformată din România, parohiile, protopopiatele și eparhiile ei sunt persoane juridice cu drept de autoguvernare.

(5) Înființarea parohiilor se face prin voința exprimată a credincioșilor reformați care trăiesc pe un teritoriu administrativ delimitat, cu aprobarea forurilor bisericești superioare. Parohiile se desființează în cazul în care nu își mai pot îndeplini scopul pentru care au fost înființate, prin hotărârea membrilor Adunării generale parohiale, cu aprobarea forurilor bisericești

superioare. Patrimoniul parohiei desființate va fi preluat de parohia la care credincioșii au fost repartizați.

(6) Înființarea, desființarea sau schimbarea delimitării teritoriale a protopopiatelor se face prin hotărârea Adunării generale eparhiale, iar cea a eparhiilor se face prin hotărârea Sinodului Bisericii Reformate din România.

CAP. III

Organele de guvernare și control

ART. 7

(1) Biserica Reformată din România este guvernată la toate nivelurile pe baza Sfintei Scripturi și a confesiunilor sale, conform principiilor sinodo-prezbiteriale, de către organe alese de enoriași.

(2) Organele de guvernare și de reprezentare ale parohiei sunt: Adunarea generală parohială și Consiliul parohial. Președinția ambelor organe este alcătuită din preot și primcurator (curator). Adunarea generală parohială este formată din membrii majori ai parohiei care și-au achitat contribuția permanentă pentru anul în curs. Membrii Consiliului parohial, prezbiterii sunt aleși de Adunarea generală parohială, numărul lor se stabilește în funcție de numărul enoriașilor din parohie, respectiv minimum 4 până la maximum 36. Adunarea generală parohială și Consiliul parohial iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale parohiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(3) Organele de guvernare și de reprezentare ale protopopiatului sunt: Adunarea generală protopopială și Consiliul protopopial. Președinția ambelor organe este alcătuită din protopop și primcuratorul protopopial. Adunarea generală protopopială este formată din preoții și reprezentanții prezbiteriali ai parohiilor. Membrii Consiliului protopopial sunt aleși de Adunarea generală protopopială, în număr de 6 până la 10, în mod paritar, dintre preoți și prezbiteri. Adunarea generală protopopială și Consiliul protopopial iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale protopopiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(4) Organele de guvernare și de reprezentare ale eparhiei sunt: Adunarea generală eparhială și Consiliul dirigent. Președinția ambelor organe este alcătuită din episcop și primcuratorul eparhial (primcuratorul executiv).

Adunarea generală eparhială este formată din protopopi, primnotari protopopiali (vicari), primcuratori protopopiali și din reprezentanții protopopiatelor aleși în mod paritar dintre preoți și prezbiteri. Membrii Consiliului dirigent eparhial sunt aleși de Adunarea generală eparhială, numărul lor fiind stabilit de Adunarea generală eparhială. Adunarea generală eparhială și Consiliul dirigent iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale eparhiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(5) Regulamentele adoptate de aceste organe intră în vigoare după aprobarea lor de către organele ierarhic superioare.

(6) Organul suprem legislativ și de reprezentare al Bisericii Reformate din România este Sinodul Bisericii Reformate din România, denumit în continuare Sinodul, iar organul suprem executiv este Consiliul permanent al Sinodului. Președinția ambelor organe supreme este compusă din episcopii și primcuratorii (primcuratorul executiv) eparhiilor. Sinodul este alcătuit din preoți și prezbiteri aleși de adunările generale eparhiale, numărul lor fiind stabilit de adunări. Membrii Consiliului permanent sunt aleși de Sinod. Sinodul și Consiliul permanent iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți.

(7) Plenara Sinodului își alege președinții de ședință pentru ciclurile de plenară (un preot și un prezbiter). Aceștia sunt și președinții de ședință ai Consiliului permanent al Sinodului pe perioada respectivă.

(8) Legile Bisericii Reformate din România sunt adoptate, aprobate și implementate de Sinod. Funcționarea Sinodului este asigurată de secretariatul Sinodului (convent), care funcționează sub îndrumarea Consiliului permanent al Sinodului.

(9) Interpretarea legilor, regulamentelor, hotărârilor bisericești interne, precum și luarea deciziilor în litigii legislative țin de competența Curții Constituționale a Sinodului. Membrii acesteia sunt aleși de Sinod, conform regulamentului de funcționare al Sinodului.

(10) În scopul îndeplinirii atribuțiilor, organele bisericești, la toate nivelurile, pot alcătui comisii de specialitate.

(11) Autoritățile de control și apel ale parohiilor sunt protopopiatele, cele ale protopopiatelor, eparhiile, iar autoritatea de control și apel a eparhiilor este Sinodul.

CAP. IV

Personalul bisericii

ART. 8

(1) În cadrul Bisericii Reformate din România există următoarele funcții de bază: preot, prezbiter, diacon (asistent social). Funcțiile sunt de același rang.

(2) Preoții sunt pregătiți în instituții de învățământ superior recunoscute de Biserica Reformată din România. Preoții sunt aleși de adunările generale parohiale. Angajarea acestora și concedierea lor au loc în conformitate cu legile bisericii și cu Codul muncii. Suspendarea activității preotului (cu excepția suspendării temporare în cazul investigațiilor disciplinare), transferul acestuia sau interzicerea definitivă de a practica această profesie este posibilă/posibil doar pe cale disciplinară, în conformitate cu regulamentul disciplinar bisericesc. Persoana căreia i s-a interzis practicarea profesiei de preot nu mai are dreptul de a sluji în cadrul Bisericii Reformate din România. Încălcarea acestei prevederi se sancționează potrivit legii penale.

(3) Prezbiterii și diaconii sunt aleși de Adunarea generală parohială din rândul enoriașilor cu drept de a fi aleși, demni de a îndeplini aceste funcții. Primcuratorul (curatorul) parohial este ales de Consiliul parohial din rândul prezbiterilor.

(4) Reprezentanții protopopiatului sunt: protopopul, primcuratorul protopopial, primnotarul protopopial (vicar) și curatorul protopopial. Aceștia sunt aleși de Adunarea generală protopopială.

(5) Reprezentanții eparhiei sunt: episcopul, primcuratorul eparhial și episcopul vicar, care este locțiitorul episcopului. Aceștia sunt aleși de Adunarea generală eparhială.

(6) Mandatul celor aleși este de 6 ani și pot fi realeși. Excepție fac primcuratorul și curatorul parohiei, care sunt aleși de către Consiliul parohial pe o perioadă de 3 ani. La expirarea mandatului, ei pot fi realeși. După expirarea mandatului de 6 ani, protopopul, primcuratorul protopopial, episcopul, primcuratorul eparhial, respectiv președinții de ședință ai Sinodului pot fi realeși pentru un mandat consecutiv doar o singură dată în cadrul acelui organ în care își desfășoară activitatea.

(7) Dacă pentru îndeplinirea unor funcții se ia în considerare vechimea în funcție, aceasta se va referi la durata vechimii în aceeași funcție. Exercitarea

sau transferarea funcțiilor legate de vechimea în funcție este reglementată de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(8) Toate organele cu drept de autoguvernare ale Bisericii Reformate din România pot angaja funcționari (cantori, contabili, secretari, consilieri juridici, îngrijitori etc.), în vederea îndeplinirii sarcinilor ce le revin.

(9) Niciun membru al bisericii – în calitate de funcționar sau în calitate de membru ales al unui organ bisericesc – nu poate participa la dezbateri, luări de măsuri și decizii în cazurile în care este interesat el personal sau soțul, soția, respectiv rudele în linie dreaptă ori colaterală până la gradul al IV-lea, cumnatul sau cumnata; nici în cazurile în care este ori a fost reprezentant legal sau mandatar al uneia dintre părți.

(10) Dacă membrii Bisericii Reformate din România, în calitate de enoriași sau în calitate de demnitari, funcționari ori mandatarî împuterniciți la îndeplinirea unor sarcini, comit cu intenție sau din neglijență fapte cauzatoare de prejudicii materiale bisericii, sunt răspunzători material, disciplinar, civil și penal.

CAP. V

Instituțiile bisericești

ART. 9

(1) Biserica Reformată din România și organele acesteia cu drept de autoguvernare, în scopul îndeplinirii sarcinilor ce le revin, pot înființa:

- a) instituții de învățământ: institut teologic de grad universitar, universitate cu facultăți pentru pregătirea profesorilor de religie, a diaconilor, cantorilor; facultăți cu alte profiluri și specializări; școli medii, școli profesionale, școli primare, școli generale și alte școli; grădinițe, respectiv cămine și colegii pentru acestea. Aceste instituții de învățământ funcționează conform regulamentelor elaborate și aprobate de Sinod și conform legislației de stat în domeniu;
- b) instituții de caritate: unități caritative și spitale pentru îngrijirea și tratamentul bolnavilor, persoanelor vârstnice, orfanilor, copiilor abandonați, a persoanelor cu dizabilități, precum și alte unități caritative speciale;
- c) fundații, asociații, edituri de cărți și reviste, emițătoare și emisiuni de radio și televiziune;

d) federații, conferințe, colegii profesionale;

e) casă de pensii și ajutor reciproc, care funcționează conform regulamentului aprobat de Sinod.

(2) Statutele instituțiilor enumerate la literele b–d) sunt aprobate de forurile bisericești competente.

(3) Funcționarea tuturor instituțiilor înființate în scopul îndeplinirii sarcinilor bisericii este în concordanță cu dreptul de liberă practică a credinței religioase. Ele sunt instrumentele primite de la Domnul Isus Hristos pentru slujirea Bisericii, care, ca atare, se supun guvernării, organizării și supravegherii forurilor bisericești competente.

CAP. VI

Baza materială

ART. 10

(1) Biserica Reformată din România asigură baza materială necesară îndeplinirii misiunii sale din contribuțiile permanente ale enoriașilor, din donații personale, subvenții de la stat, din ajutoare, chirii, venituri din activitatea unor fundații, a unor unități economice, comerciale și din alte venituri.

(2) Biserica Reformată din România, eparhiile, respectiv organele și instituțiile cu drept de autoguvernare pot înființa sau primi spre administrare unități economice, comerciale, fonduri financiare sau alte fonduri, cu scopul subvenționării activităților bisericești. Funcționarea acestora este reglementată prin legi speciale interne.

(3) Toate instituțiile de învățământ, asociațiile, conferințele, federațiile, formațiunile, fundațiile înființate sau recunoscute de biserică, în conformitate cu legile statului, se află sub guvernarea, administrarea și supravegherea organelor de autoguvernare ale bisericii, la care solicită facilități fiscale și sprijin financiar din partea statului.

CAP. VII

Disciplina bisericească

ART. 11

(1) Soluționarea cazurilor disciplinare este de competența comisiilor disciplinare parohiale, protopopiale, eparhiale, respectiv a Comisiei de disciplină a Sinodului Bisericii Reformate din România. Comisiile disciplinare

sunt alese de adunările generale la nivelurile corespunzătoare, respectiv de Plenara Sinodului. Aceste comisii își desfășoară activitatea în ședințe, cu prezența tuturor membrilor, conform regulamentului de disciplină.

(2) Cazurile disciplinare privind toți enoriașii, demnitarii, funcționarii și angajații bisericii revin în competența comisiilor disciplinare.

(3) Judecata bisericească este de două niveluri. Hotărârile instanței de fond pot fi atacate la comisiile disciplinare ierarhic superioare, a căror sentință este definitivă și irevocabilă. Hotărârea definitivă prin care s-a dispus excluderea unui preot din cler poate fi atacată cu recurs la Comisia de disciplină a Sinodului. Persoanele în cazul cărora s-a pronunțat sentință definitivă se pot adresa instanțelor civile de drept. Disciplina bisericească și procedura disciplinară se aplică conform regulamentului de disciplină al Bisericii Reformate din România.

CAP. VIII

Protecția constituțională

ART. 12

(1) Biserica Reformată din România se autoguvernează în conformitate cu prezentul statut, pe baza legilor adoptate de Sinod, a regulamentelor și dispozițiilor adoptate de celelalte organe bisericești. Pentru îndeplinirea menirii sale, a slujirii lui Dumnezeu, solicită ajutorul și protecția autorităților și organelor statului pentru:

- a) implementarea și garantarea libertății religioase, a libertății presei, a autonomiei bisericii de a se organiza și funcționa liber;
- b) garantarea desfășurării nestingherite și libere a serviciilor, slujbelor divine, precum și a protecției slujitorilor și participanților la acestea;
- c) sprijinirea eforturilor susținute în vederea retrocedării instituțiilor, a bunurilor materiale și spirituale, remedierea prejudiciilor suferite de biserică, cauzate de sistemul totalitar din trecut;
- d) protejarea enoriașilor persecutați din cauza convingerilor lor religioase sau dacă sunt obligați să participe la ceremonii religioase contrare convingerilor lor.

(2) În cazul neasigurării acestor protecții constituționale, legale sau a celor prevăzute în tratatele internaționale, după epuizarea tuturor posibilităților legale autohtone, Biserica Reformată din România își rezervă dreptul, în

cazuri motivate, de a se adresa și apela la ajutorul unor organizații ecumenice sau foruri internaționale.

ART. 13

Organul central de conducere și de reprezentare a Bisericii Reformate din România este Sinodul, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca, str. I. C. Brătianu nr. 51–53.

CAP. IX

Dispoziții finale

Art. 14

Prezentul statut poate fi modificat sau completat cu o majoritate de două treimi din numărul voturilor exprimate de către membrii Sinodului.

Art. 15

Prezentul statut a fost adoptat la 5 decembrie 2007, în ședința a II-a din Sesiunea I a Sinodului Bisericii Reformate din România, deschisă la 12 februarie 2007 în Cluj-Napoca, și intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicare. La data intrării în vigoare a prezentului statut, Statutul Bisericii Reformate din România, aprobat de Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române prin *Decretul nr. 591 din 1 iunie 1949*, se abrogă.

HOTĂRÂRE nr. 186 din 20 februarie 2008 privind recunoașterea Statutului Bisericii Reformate din România

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al *art. 49 alin. (2) și (3) din Legea nr. 489/2006* privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

Se recunoaște Statutul Bisericii Reformate din România, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă *Decretul nr. 591/1949* pentru aprobarea Statutului Bisericii Reformate din România, nepublicat, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul culturii și cultelor,
Adrian Iorgulescu

București, 20 februarie 2008.
Nr. 186.

Megjelent a Hivatalos Közlöny (Monitorul Oficial) 2008. március 5-ei 171. számában.